

KN-X.431.33.2018.9

Pan
Włodzimierz Kaczmarek
Burmistrz
Miasta i Gminy Szamotuły
ul. Dworcowa 26
64-500 Szamotuły

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² przeprowadzona została w dniach od 7 do 18 maja 2018 r. przez Włodzimierza Kasprzyckiego – inspektora wojewódzkiego oraz Annę Kręt – starszego specjalistę z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu³ kontrola w Urzędzie Miasta i Gminy Szamotuły⁴, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa na realizację zadania pn. „Przebudowa ulicy Kolarskiej, Felińskiego i odcinka ulicy Słonecznej w Szamotułach” w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”, zwanego dalej „Programem”.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Miasto i Gmina Szamotuły (zwane dalej „Gminą”) zawarło z Wojewodą Wielkopolskim umowę⁵, w ramach której na realizację ww. zadania otrzymało z budżetu państwa dotację w wysokości 2.099.237 zł⁶, z czego wykorzystano środki w kwocie

¹ Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 2077.

³ Na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 173/18 z dnia 24 kwietnia 2018 r.

⁴ ul. Dworcowa 26, 64-500 Szamotuły.

⁵ Nr 21/17 z dnia 6 czerwca 2017 r.

⁶ Zgodnie z wnioskiem o wypłatę dotacji.

2.099.237 zł⁷ (tj. 100% dotacji otrzymanej). Całkowita wartość inwestycji wyniosła 4.725.846,10 zł, w tym koszty kwalifikowalne 4.527.607,79 zł. Wkład własny Gminy wyniósł 2.428.370,79 zł⁸ i obejmował partycypację w realizacji zadania partnera Gminy – Powiatu Szamotulskiego, którego nakłady wyniosły 1.098.480 zł.

Wojewoda Wielkopolski ocenia negatywnie realizację zadania polegającego na przebudowie ulic Kolarskiej, Felińskiego i odcinka ulicy Słonecznej w miejscowości Szamotuły. Na pozytywną ocenę zasługuje natomiast rzetelne wypełnianie obowiązków inwestora wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁹.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Urząd zapłacił Wykonawcy za roboty niewykonane¹⁰, tj.:
  - roboty drogowe o powierzchni: 627,06 m² podbudowy z chudego betonu, 486,55 m² podbudowy z kruszywa łamanego pod konstrukcją drogi, 381,38 m² oczyszczenia i skropienia pod podbudowę asfaltową i jej wykonania oraz 881,38 m² warstwy wiążącej w rejonach rond,
  - roboty w zakresie kanalizacji deszczowej, tj.: wykopy pod przykanaliki i studnie o objętości 117,06 m³, jedna studnia o średnicy 1.200 mm i dwie studnie o średnicy 1.000 mm oraz zasypanie wykopu gruntem z wykopu o objętości 2.976,70 m³,
  - roboty dodatkowe, polegające na wywozie nadmiaru gruntu o objętości 920,36 m³ i zasypaniu wykopu gruntem z dokopu o objętości 920,36 m³.

Działanie to było niezgodne z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona.

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły w wyjaśnieniach¹¹ podał, że zapłacone wynagrodzenie odpowiada faktycznie wykonanym robotom, których rozliczenie nastąpiło kosztorysem powykonawczym zatwierdzonym przez inspektora nadzoru, co przewidziane zostało w § 13 ust. 3 umowy z Wykonawcą¹².

⁷ Wg sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej.

⁸ Wg sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej.

⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.

¹⁰ Tabela nr 1 „Roboty rozliczone, a niewynikające z dokumentacji projektowej i pomiarów inwentaryzacyjnych” oraz Tabela nr 3 „Roboty niewykonane lub wykonane niezgodnie z dokumentacją projektową”.

¹¹ Wyjaśnienia z 16 i 17 maja 2018 r.

¹² Umowa nr 272.5.2017 z 3 lutego 2017 r.

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ przedstawiona dokumentacja¹³ oraz oględziny nie potwierdzają wykonania ww. robót. Kwota 193.705,30 zł, wydatkowana na roboty niewykonane, nie stanowi kosztów uzasadnionych i zgodnie z § 4 ust. 8 umowy o dofinansowanie nie może być finansowana ze środków dotacji.

2. Urząd wykonał roboty w zakresie większym niż określono w kosztorysie ofertowym, stanowiącym podstawę zawarcia umowy z Wykonawcą wyłonionym w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁴, polegające na:
  - wykonaniu 974,84 m³ wykopów wraz z wywozem gruntu poza teren budowy,
  - wykonaniu 1.0365,72 m³ nasypu z gruntu z dokopu,
  - wyrównaniu istniejącej nawierzchni przy użyciu 623 ton mieszanki betonowo asfaltowej, wraz z oczyszczeniem i skropieniem podłoża.

Powyższe działanie było niezgodne z art. 144 ustawy Pzp, który zakazuje zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy. Wartość ww. robót wyniosła 186.323,40 zł¹⁵.

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły w wyjaśnieniach¹⁶ podał, że roboty te zostały rozliczone przez inspektora nadzoru inwestorskiego, który uznał je za faktycznie wykonane, a rozliczenie nastąpiło zgodnie z § 13 ust. 4 pkt 1 umowy zawartej z Wykonawcą. Na powyższą okoliczność nie sporządzono dodatkowego protokołu, gdyż nie przewidywała tego ww. umowa.

Przedstawione argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ ustawa Pzp, dopuszcza dokonanie zmian umowy wyłącznie w ściśle określonych okolicznościach, które w ww. przypadku nie zaistniały, zatem nie było podstaw do zwiększenia przedmiotu zamówienia.

Kwota 186.323,40 zł wydatkowana na roboty, które nie były ujęte w kosztorysie ofertowym oraz w umowie zawartej z Wykonawcą, nie stanowi kosztów uzasadnionych i zgodnie z § 4 ust. 8 umowy o dofinansowanie, nie może być finansowana ze środków dotacji.

---

¹³ Dokumentacja powykonawcza, inwentaryzacja geodezyjna, zestawienia pomiarów inwentaryzacyjnych.

¹⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm., zwanej dalej „ustawą Pzp”.

¹⁵ Tabela nr 2 „Roboty których wykonanie nie wynikało z dokumentacji projektowej i dla których brak uzasadnienia w dokumentacji budowlanej”.

¹⁶ Wyjaśnienia z 16 i 17 maja 2018 r.

3. Urząd, we wniosku o wypłatę dotacji, wykazał w kwocie wydatków kwalifikowalnych wydatki na budowę kanalizacji deszczowej w wysokości 11.018,91 zł, stanowiące wydatki niekwalifikowalne¹⁷, tj. do wydatków kwalifikowalnych zaliczono koszty związane z robotami ziemnymi dotyczącymi wykonania przykanalików o średnicy 160 mm i kolektora o średnicy 250 mm¹⁸.

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły w złożonych wyjaśnieniach¹⁹ podał, że zgodnie z informacją inspektora nadzoru ww. roboty ziemne zostały omyłkowo ujęte w kosztach kwalifikowalnych i powinno to zostać skorygowane.

Łączna kwota kosztów nieuzasadnionych opisanych w punktach 1, 2 i 3 wynosi 391.047,61 zł²⁰. Zgodnie z § 1 ust. 2 umowy o dofinansowanie zadania, kwota dotacji nie może być wyższa niż 50% łącznych kosztów realizacji zadania. Maksymalna kwota kosztów uzasadnionych dla inwestycji objętej umową, zamiast wskazanej we wniosku o dofinansowanie kwoty 4.527.607,79 zł, powinna wynosić 4.136.560,18 zł²¹. Kwota dofinansowania nie może być wyższa niż 2.068.280,09 zł²². Kwota 30.956,91 zł²³ stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości w rozumieniu art. 169 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

4. Koszty kwalifikowalne wykazane przez Urząd w sprawozdaniu z wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie złożonym Wojewodzie Wielkopolskiemu 2 lutego 2018 r. są niezgodne ze stanem faktycznym, tj. w sprawozdaniu wykazano kwotę 4.527.607,79 zł, natomiast zgodnie z ustaleniami kontroli rzeczywista kwota tych kosztów wyniosła 4.136.560,18 zł.
5. Urząd przyjął do ewidencji księgowej środki trwałe o nazwie „Przebudowa ulicy Kolarskiej, Felińskiego i odcinka ulicy Słonecznej w Szamotułach”, niezdatny do użytkowania, co było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁴, który stanowi, że przez środki trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej

¹⁷ Tabela nr 4 „Roboty niekwalifikowalne nie ujęte w rozliczeniu”.

¹⁸ Wniosek o wypłatę dotacji z 15 grudnia 2017 r. – metodologia obliczenia kosztów kwalifikowanych.

¹⁹ Wyjaśnienia z 16 maja 2018 r.

²⁰ 186.323,40 zł (pkt 1) + 193.705,30 zł (pkt 2) + 11.018,91 zł (pkt 3) = 391.047,61 zł.

²¹ Koszty kwalifikowane, wskazane we wniosku o wypłatę dotacji 4.527.607,79 zł - 391.047,61 zł (koszty nieuzasadnione) = 4.136.560,18 zł.

²² 50% dofinansowania z kwoty 4.136.560,18 zł wynosi 2.068.280,09 zł.

²³ 2.099.237,00 zł (otrzymana dotacja) – 2.068.280,09 zł (50% kosztów uzasadnionych) = 30.956,91 zł.

²⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.

użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zgodnie z art. 54 ustawy Prawo budowlane, do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę którego wymagane jest pozwolenie na budowę można przystąpić po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji. W badanym przypadku termin ten upłynął 29 stycznia 2018 r., a środek trwały wprowadzono do ewidencji 29 grudnia 2017 r., tj. 31 dni przed ustawowym terminem.

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły, w złożonych wyjaśnieniach²⁵ wskazał, że środek trwały wprowadzono do ewidencji na podstawie protokołu odbioru końcowego zadania.

Przedstawione argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ przepisy ustawy o rachunkowości jednoznacznie wskazują, że środki trwałe są to rzeczowe aktywa trwałe zdatne do użytku, a środek trwały o nazwie „Przebudowa ulicy Kolarskiej, Felińskiego i odcinka ulicy Słonecznej w Szamotułach” w dniu przyjęcia do ewidencji tego warunku nie spełniał.

6. Urząd nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków dokonywanych z otrzymanej dotacji, co było niezgodne z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz z § 12 umowy o dofinansowanie. Na koncie księgowym 130-W-60016-6050-64 ujęto wszystkie wydatki dokonywane w ramach realizacji zadania, tj. środki własne gminy oraz środki z dotacji.

W złożonych wyjaśnieniach²⁶ Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły wskazał, że przez przeoczenie nie utworzono i nie dokonano przeksięgowania części wydatków finansowanych dotacją, tj. kwoty 2.099.237 zł na konto, które powinno być w tym celu utworzone.

7. Urząd (Zamawiający), w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa ulic Kolarskiej, Felińskiego i odcinka ulicy Słonecznej w Szamotułach”, do opisu przedmiotu zamówienia, nie załączył projektów wykonawczych dla poszczególnych branż, co było niezgodne z art. 31 ustawy Pzp, który stanowi, że dokumentacja projektowa, służąca do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia

---

²⁵ Wyjaśnienia z dnia 15 maja 2018 r.

²⁶ Wyjaśnienia z dnia 15 maja 2018 r.

na budowę, składa się w szczególności z: projektu budowlanego, projektów wykonawczych, przedmiaru robót, informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły w wyjaśnieniach²⁷ podał, że Zamawiający zamieścił projekt architektoniczno-budowlany wyczerpujący znamiona projektu wykonawczego i do powyższego zaden z Wykonawców nie wniósł uwag.

Przywołane argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ art. 31 ustawy Pzp jednoznacznie określa, że do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę niezbędne są projekty wykonawcze. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w ww. postępowaniu Wykonawcy zadali Zamawiającemu ponad 50 pytań dotyczących opisu przedmiotu zamówienia, co może dowodzić, że opis ten nie był jednak wyczerpujący.

8. Urząd złożył Wojewodzie Wielkopolskiemu wniosek o wypłatę dotacji 20 dni po terminie określonym w § 4 umowy o dofinansowanie, tj. zgodnie z umową wniosek należało złożyć do 21 listopada 2017 r., a został przekazany dopiero 11 grudnia 2017 r.

W złożonych wyjaśnieniach²⁸ Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły podał, że w dniu 21 listopada 2017 r. zwrócono się do Wojewody Wielkopolskiego z prośbą o przygotowanie aneksu wprowadzającego zmiany w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego i uwzględniającego przesunięcie terminu złożenia wniosku o wypłatę dotacji. W dniu 1 grudnia 2017 r. został sporządzony Aneks nr 1 do umowy nr 21/17 o dofinansowanie, a 11 grudnia 2017 r. Gmina złożyła wniosek o wypłatę dotacji.

Nie można uwzględnić przedstawionych argumentów, ponieważ ww. aneks wprowadził wyłącznie zmiany w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego, nie zmieniając terminu złożenia wniosku o wypłatę dotacji.

9. Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły (zarządca drogi), na przebudowanym odcinku drogi, ustawił większą liczbę znaków drogowych niż wynikająca z projektu organizacji ruchu zatwierdzonego przez Starostę Szamotulskiego, co było niezgodne z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r.

---

²⁷ Wyjaśnienia z 15 maja 2018 r.

²⁸ Wyjaśnienia z 15 maja 2018 r.

w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywanie nadzoru nad tym zarządzeniem²⁹, który stanowi, że podstawą do wprowadzenia organizacji ruchu na nowo wybudowanej drodze lub jej zmiany na drodze istniejącej jest zatwierdzenie organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem, tj. właściwego starostę.

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły w wyjaśnieniach podał³⁰, że wprowadzone zmiany w stosunku do zatwierdzonej organizacji ruchu wynikały z konieczności ustawienia dodatkowego, niezbędnego oznakowania pionowego.

Nie można uwzględnić przedstawionych argumentów, bowiem art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych³¹ nie upoważnia zarządcy drogi do wprowadzania jakichkolwiek zmian w zatwierdzonej, przez właściwy organ, organizacji ruchu.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Dokonanie zwrotu dotacji w wysokości 30.956,91 zł (kwota główna), jako pobranej w nadmiernej wysokości. Wskazana kwota podlega zwrotowi do budżetu państwa, wraz z odsetkami, obliczonymi zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w terminie 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Zwrotu kwoty głównej należy dokonać na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu Nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000 ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej. Odsetki od dotacji podlegającej zwrotowi należy wpłacić na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu Nr 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000 ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej. Proszę o przekazanie kserokopii dowodów potwierdzających dokonanie ww. wpłat.
2. Sporządzenie i przekazanie Wydziałowi Infrastruktury i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu korekty sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania.
3. Przyjmowanie do ewidencji księgowej środków trwałych spełniających wymagania określone w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości.
4. Prowadzenie dla zadań finansowanych z budżetu państwa na podstawie umowy, o której mowa w art. 150 ustawy o finansach publicznych, wyodrębnionej ewidencji

---

²⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 784.

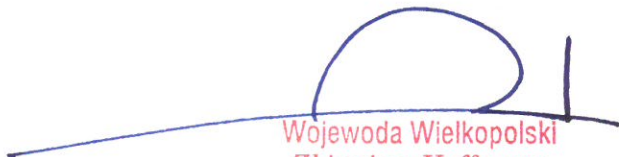
³⁰ Wyjaśnienia z 17 maja 2018 r.

³¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2222 ze zm.

księgowej dla środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

5. Opisywanie przedmiotu zamówienia, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane, zgodnie z art. 31 ustawy Pzp.
6. Rzetelną i terminową realizację obowiązków wynikających z umów o dofinansowanie, a w szczególności terminowe przedkładanie wniosków o wypłatę dotacji.
7. Dostosowanie oznakowania ulicy Kolarskiej, Felińskiego i odcinka ulicy Słonecznej w Szamotułach do zatwierdzonej przez Starostę Szamotulskiego organizacji ruchu.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann